

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 90/2013
09.07.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Стојана Локића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници по тужби тужиоца-противтуженог „Агенција за приватизацију“, Београд, против тужених К.ф.л. који чине М.Б., В.С., Ј.М. и С.К., из Б., које заступа пуномоћник В.Б., адвокат из Б., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 4643/12 од 06.02.2013. године, у седници већа одржаној 09.07.2014. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ усваја ревизија тужиоца па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Привредног апелационог суда Пж бр.4643/12 од 06.02.2013. године, у делу којим је одбијен тужбени захтев за износ од 3.333.333,33 динара са законском затезном каматом од 25.02.2007. године до исплате и одлучено о трошковима поступка и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П бр.469/10 од 02.04.2012. године, у делу у коме су тужени обавезани да плате тужиоцу солидарно износ од 3.333.333,33 динара са законском затезном каматом од 25.02.2007. године, као и у делу којим је одлучено о трошковима поступка.

У преосталом делу ревизија тужиоца СЕ ОДБИЈА као неоснована.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 469/10 од 02.04.2012. године, у ставу I изреке, одбијен је предлог тужиоца-противтуженог да се стави ван снаге решење истог суда П бр. 469/10 од 08.11.2011. године. У ставу II изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог да се обавезу тужени-противтужиоци да му на име накнаде штете солидарно исплате износ од 90.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 25.02.2007. године. У ставу

III изреке одбијен је тужбени захтев тужених-противтужилаца да се обавезе тужилац-противтужени да им исплати износ од 5.750.000,00 динара са законском затезном каматом од 06.03.2007. године до исплате. У ставу IV изреке обавезани су тужени да тужиоцу накнаде трошкове поступка у износу од 141.200,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 4643/12 од 06.02.2013. године, у ставу I изреке, укинута је решење садржано у ставу I изреке пресуде Привредног суда у Београду П бр. 469/10 од 02.04.2012. године. У ставу II изреке делимично је одбијена жалба тужених-противтужилаца и потврђена наведена пресуда Привредног суда у Београду у ставу III изреке. У ставу III изреке преиначена је наведена пресуда Привредног суда у Београду у ставовима II и IV изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца-противтуженог да се обавезу тужени-противтужиоци да му на име накнаде штете солидарно исплате износ од 90.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 25.02.2007. године до исплате и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац-противтужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у ставу III изреке због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију поднели су тужени и предложили да се ревизија тужиоца одбије као неоснована. Трошкове одговора на ревизију нису тражили.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/04, 111/09), а у вези са чланом 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 - ступио на снагу 01.02.2012. године), те је одлучио као у изреци из следећих разлога:

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, с обзиром да побијана пресуда нема никаквих недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, Уговором о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције од 21.02.2007. године, закљученим између тужиоца и тужених, као купаца, уговорена је продаја 70% друштвеног капитала субјекта приватизације Б.л. Уговорено је да купац купује друштвени капитал субјекта приватизације по цени од 300.000.000,00 динара, односно у износу од 3.771.687,20 евра, с тим да купци исплате укупну купопродајну цену у шест једнаких годишњих рата на дан који одговара дану закључења уговора, у динарској противвредности. Уговорено је да исти ступа на снагу даном уплате прве рате

купопродајне цене с тим да се Уговор има сматрати раскинутим по сили закона због неиспуњења, ако ни у накнадно остављеном року за испуњење купац не изврши плаћање купопродајне цене у износу, на начин и у року предвиђеним уговором. Купац није платио прву отплатну рату. Правноснажном пресудом Трговинског суда у Београду од 22.02.2008. године одбијен је тужбени захтев овде туженог-противтужиоца да се утврди да је уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције од 21.02.2007. године ступио на правну снагу и производи правно дејство према свим трећим лицима, а из разлога што тужени-противтужилац није испунио уговорну обавезу да у динарској противвредности евра уплати преостали део 1/6 уговорене цене у укупном износу од 44.250.000,00 динара у року од осам дана од дана закључења уговора, односно у накнадно остављеном року.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца-противтуженог за исплату износа од 90.000.000,00 динара (30% уговорене продајне цене), а са образложењем да је за Агенцију, као и за субјект приватизације наступила штета услед неиспуњења обавеза од стране купца - тужених-противтужилаца, те да су исти дужни да јој накнаде штету.

Другостепени суд је закључио да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 12а. Закона о приватизацији да се тужени - противтужиоци обавезу да тужиоцу-противтуженом исплате утужени износ, који представља 30% продајне цене. Свој правни став другостепени суд је образложио тиме да је тужилац-противтужени, без обзира што је Закон о приватизацији „*lex specialis*“ у односу на Закон о облигационим односима, дужан да докаже да је претрпео штету због неиспуњења обавезе од стране купца субјекта приватизације у погледу исплате купопродајне цене.

Овакав правни став другостепеног суда заснован је на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 12а. став 1. Закона о приватизацији прописано је да ако учесник на јавној аукцији који је проглашен купцем или који истакне другу највишу понуду не потпише записник или не изврши плаћање у предвиђеном року, губи својство купца и право да учествује на будућим аукцијама које се организују за тај субјект приватизације, као и право на враћање депозита. У ставу 2. ове законске одредбе прописано је да лице из става 1. овог члана уплаћује на име штете која је настала за субјект приватизације и за Агенцију новчани износ у висини од 30% продајне цене на рачун Агенције, од чега 15% припада субјекту приватизације.

С обзиром да је правноснажном пресудом одбијен захтев овде туженог-противтужиоца да се утврди да је предметни Уговор ступио на правну снагу и производи правно дејство правилан је закључак првостепеног суда, а у смислу цитиране законске одредбе да су тужени-противтужиоци неизвршавањем

плаћања цене у предвиђеном року, изгубили право да учествују на будућим аукцијама које се организују за предметни субјект приватизације.

Одредба члана 12а. став 2. Закона о приватизацији који јесте „lex specialis“ у односу на Закон о облигационим односима императивне је природе и лице које је изгубило својство купца и право да учествује на будућим аукцијама које се организују за предметни субјект приватизације, у обавези је да на име штете која је настала за субјект приватизације и за Агенцију уплати новчани износ у висини од 30% продајне цене. Како је ова законска одредба императивне природе, то Агенција за приватизацију није у обавези да доказује да је због неизвршења уговорне обавезе од стране купца субјекта приватизације, претрпела штету.

Међутим, висина штете коју је тужилац претрпео због неизвршавања уговорних обавеза од стране тужених није 90.000.000,00 динара, како је погрешно закључио првостепени суд.

Тужилац је као учесник аукције за куповину субјекта приватизације понудио цену од 300.000.000,00 динара, те је првостепени суд у смислу члана 12а Закона о приватизацији, обавезао тужене да тужиоцу на име накнаде штете исплате 30% од овог износа, односно 90.000.000,00 динара.

Превидео је првостепени суд да је други понуђач на предметној аукцији понудио цену од 290.000.000,00 динара, те је субјект приватизације могао бити продат по тој цени. Стога је тужилац претрпео штету само у висини 30% од разлике између ове две понуде (разлика је 10.000.000,00 динара) односно у висини од 3.333.333,33 динара. За евентуално незакључење уговора са другим најповољнијим понуђачем и штету насталу у вези са тим незакључењем уговора одговара други најповољнији понуђач.

Из свих наведених разлога другостепена пресуда је преиначена у ставу III изреке и потврђена првостепена пресуда у делу у коме су тужени обавезани да плате тужиоцу солидарно 3.333.333,33 динара са законском затезном каматом од 25.02.2007. године, као и у делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка.

Са изложеног, а на основу члана 407. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Стојан Јокић, с.р.**